

Юнак

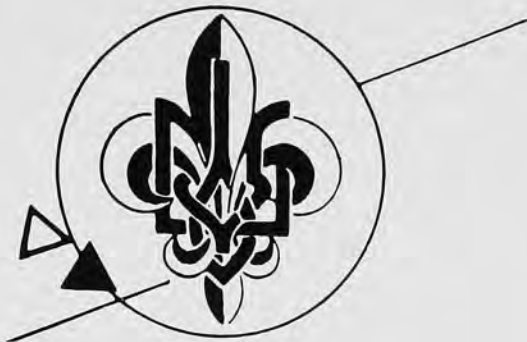
ЖОВТЕНЬ — OCTOBER 1989

«Юнак» — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця — всього 10 чисел
в році.

Видає Головна Пластова Булава.

Оформлення обкладинки на 1989 рік пл. розв. Коля
Савицький

ЗМІСТ

Сторінка

1. Література — д-р А.Г. Горбач — О.К.
2. Тарас Шевченко поміж нами — Подруга Марта
3. До Тараса Шевченка — Гр. Чупринка,
Шевченкові — М. Рильський
4. Помер Леонід Бачинський
5. Чумацький шлях — ст. пл. Юрій Мончак
9. Українці в Парагваю, Уругваю і Венесуелі
— Подруга Наталка
12. Привіти з таборів
14. Хроніка: Мої спогади про КВТ IV —
ст. пл. Діня Заяць
16. Турбота і любов потрібні для рідної мови
— Подруга Марта
17. Я так люблю — Григорій Столярчук
І Бабуні допомагають „Юнакові”
18. Українська молодь в Бразилії
19. Увага! Читачі „Юнака” Увага!
20. Нордійське лещетарство — Д.Ш.
22. Конкурс для юнацтва
23. Датки на Пресфонд „Юнака”

● Усі редакційні матеріали слід слати
на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право
виправляти мову, як теж скорочувати й
виправляти одержані матеріали згідно з
пластовою термінологією, пластовими
виховними напрямними та вимогами
юнацького віку читачів.

Редагує колегія

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович

Члени редакційної колегії:

пл. сен. Іванка Ганкевич

пл. сен. Тоня Горохович

пл. сен. Петро Содоль

пл. сен. Олександра Юзенів.

У Львові є нова зміна, щоби підняти національний український
прапор!

світлив Юрій Руденко

ЮНАК

Жовтень — October 1989

Ч.П. 10 (298)

РІК XXVII

Інтернаціональне стандартно-серійне число

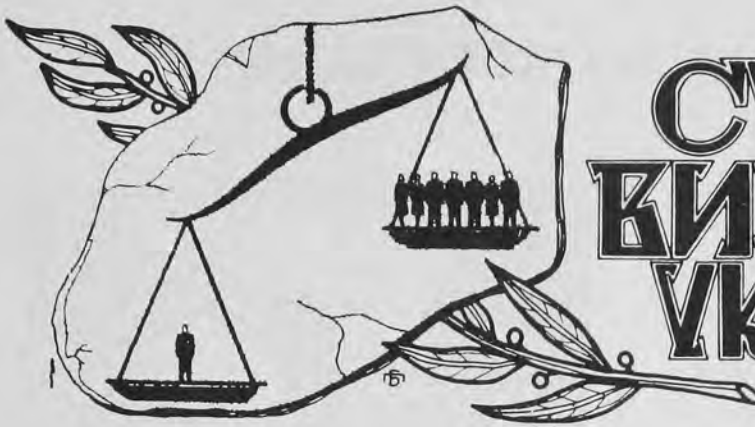
0044-1384

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА “ЮНАКА”

\$25.00 американських доларів

Ціна одного прим. — \$2.50

PLAST UKRAINIAN YOUTH ORGANIZATION, 144 SECOND AVE., NEW YORK, N.Y. 10003
YUNAK - Ukrainian Monthly Magazine, Published by PLAST PUBLISHING INC.
АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: 2199 Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada M6S 1N2, Tel. (416) 769-7855
АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N.Y., 11702. U.S.A.
З ДРУКАРНІ Мирона Баб'юка, 1525 Emerson St., Rochester, N.Y. 14606 U.S.A.

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

ЛІТЕРАТУРА

Д-Р АННА-ГАЛЯ ГОРБАЧ

Д-р Анна-Галія Горбач у своїй робітні в Німеччині

Коли вперше писали ми в „Юнакові” у цій рубриці про нашу відому літераторку та перекладчицю з української на німецьку мову це було ще у 1965 році а тодішні читачі „Юнака” вже давно увійшли у життя, як дорослі, та „Юнака” не читають. Але для сьогоднішньої пластової молоді ім'я д-р Анни-Галі Горбач напевно не відоме а принайменше не так відоме, як серед німецьких літературних кіл і серед молодих німецьких читачів.

Перебуваючи літом у нашої літераторки в Західній Німеччині ми довідалися від неї, що вона либонь побила рекорд серед сучасних українських письменників переклавши німецькою мовою понад 25 творів і це різного дуже жанру. Є тут і повісті, і оповідання для молоді, і новелі, і поезії, як також літературні довідки.

Для молоді найбільший успіх мав переклад — антологія козацьких оповідань, що розійшлася у 22.000 примірниках. Вона переклала також між іншим „Цупке життя” письменника-пластуна Василя Кархута, яке ми перед кількома роками в цілості передрукували в оригіналі у нашому „Юнаку”. Переклала вона також для німецької молоді „За сестрою” А. Чайковського і „Лісові казки” О. Іваненко.

В останніх роках вона посвятилася всеціло обороні українських дисидентів працюючи активно в міжнародних а особливо німецьких та швейцарських допомогових організаціях. З цього приводу видає вона німецькою мовою брошурок, в яких дає переклади листів, звернень правозахисників. Її завдячуємо переклад віршів Василя Стуса німецькою мовою та ряд важливих інформацій для чужинців про події в Україні.

Але не лише вона є амбасадором української справи у Західній Німеччині і знаменитим знавцем німецької мови але її муж проф. унів. д-р Олекса Горбач та її діти у своїх знаннях та у своїй визначній праці є постійно прикладами як багато можна зробити для пропаганди української справи, літератури і знання про українців у чужому середовищі — не затрачуючи в ніякому випадку свого українства.

Д-р Анна Галія Горбач, це уродженка Буковини і студіювала на німецьких університетах славистику, романістику та східноєвропейську історію. Німецький інтелектуальний світ високо оцінює її знання та працю, чого доказом може бути це, що саме її попросили опрацювати для відомої німецької літературної 10 томової енциклопедії 150 гасел з української літератури.

О.К.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО ПОМІЖ НАМИ

У році, коли святкуємо 175-ліття народження Тараса Шевченка, наша любов до нього й до нашої Батьківщини зростатиме тоді, коли вивчатимемо його життя і творчість, наслідуватимемо його пов'язання з українським народом, з українською мовою, не міняючи її ніколи на іншу.

„Свою Україну любіть, за неї Господа моліть” — казав до нас поет. Була б непростима образа для нашого поета, коли б ми розмовляли з нашою мамою і татом не українською мовою. Ціле життя Шевченкове є для нас дороговказом, як жити і як дбати про добро, честь і шану України. Не судилося ні Тарасові, ні нам жити на рідній землі, любоватися її красою. Шевченко молодим хлопцем жив серед чужинців у Польщі, Росії, а далі серед інших народів на засланні. Всього 20 років проживав він серед рідних людей, краси незабутньої України. Про це писав:

І виріс я на чужині,
І сивію в чужому краю,
Та самотньому мені
Здається — кращого немає
Нічого в Бога, як Дніпро
Та наша славна країна...

Палкий патріотизм поета і любов до свого віддзеркалена не тільки в його поетичній творчості,

Музей Шевченка у Києві

Пам'ятник Т. Шевченкові в Тернополі

але й у малярстві. Тематика його картин це „Хмельницький перед кримським ханом”, „Смерть Хмельницького”, „Хмельницький і Войнаровський”, „Умиряючий Мазепа” та ін. А як гостро осуджував усіх тих, що багато мов чужих народів знають, а своєї рідної — „дасть Бог!” — може колись вивчать...

І в слав'янофіли
Так і претесь і всі мови
Слов'янського люду, —
Всі знаєте, а своєї
Дасть — Бог!

— Колись будемо
І по своєму глаголять,
Як німець покаже,
А до того й історію
Нам нашу розкаже.

Був з Тарасом на засланні Андрій Оберемка. Про нього висловився так: „Я любив його за те, що він упродовж двадцятилітнього солдатського пошлого, огидного життя, не опоганив і не принизив своєї національної і людської гідності. Він лишився вірним своїй прекрасній національності”.

До брата, що написав до нього по-московському листа, написав так: „... та, будь ласкав, напиши до

так, як я до Тебе пишу, не по-московському, а по-нашому". „Я твого листа не второпаю" — писав в іншому листі, — „Чорт-зна по-якому ти його скомпонував". А врешті пояснив: „Тільки не по-московському, то й читати не буду!". Поет був за принципом: українець з українцем мусить розмовляти своєю мовою.

Шевченкове життя і його творчість — є для нас джерелом сили духа, і це висловив Пантелеймон Куліш словами: „Наш єси, поете, а ми народ твій і духом твоїм дихатимемо во віки і віки..."

Подруга Марта

Запитання:

1. Чому нам треба знати життя і творчість Тараса Шевченка?
2. Чому життя Шевченкове є для нас дороговказом? Чим це виявляється?
3. Як Тарас висловився про красу України?
4. Чи тільки в поезії видна любов Тараса до України? А де ще її бачимо?
5. За що любив Шевченко товариша в заслання Андрія Оверемка?
6. Як реагував на листа брата, що написав до нього по-московськи?

Григорій Чупринка

ДО ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

З ласки вищої над нами
Вже поблідло чорне зло
І багато між тернами
Білих лілій розцвіло.

Чисте поле ти засіяв
При обставинах лихих
І свавільно не розвіяв
Вітер зернят дорогих.

Ще бушують урагани,
Ще над полем свище гнів,
Та далеко крізь тумани
Грає сяйво світлих днів.

Знай, Твоє, Кобзарю, поле,
Од межі і до межі
Поле пишне, а не голе,
Займуть діти не чужі.

Хай бушують урагани,
Хай над полем свище гнів, —
Ми чекаєм без омани
Величезних жнив!

ШЕВЧЕНКО

Всі його ми батьком звемо
Так від роду і до роду:
Кожний вірш свій і поему
Він присвячував народу.

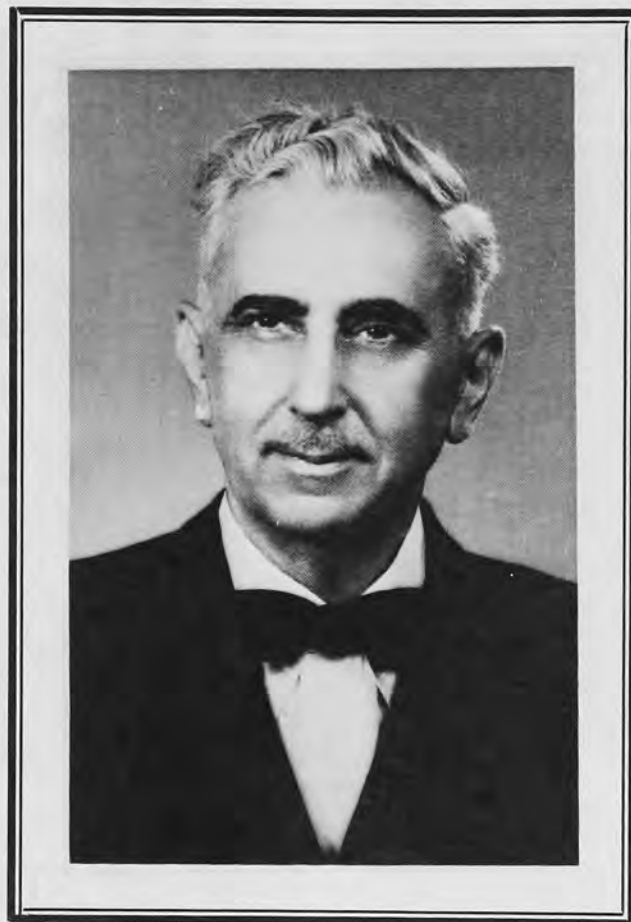
Він любив усе прекрасне
Все ненавидів потворне, —
І його ім'я — не згасне,
Світлий образ — неповторний.

Чисту матір і дитину
Він прославив серцем чистим,
Всю осяяв Україну
Поглядом він променистим.

Ось чому в сім'ї великий,
У цвіту салів прекрасних
Буде жити він вовіки,
Як безсмертний наш сучасник.

Максим Рильський
Читанка для 3-ої класи, Київ стор. 62

ПОМЕР ПЛ. СЕН. ЛЕОНІД БАЧИНСЬКИЙ — „ПРИЖМУРЕНЕ ОКО”

25-го червня 1989 року закінчилося довголітнє і повне праці для Пласту життя пл. сен. Леоніда Бачинського, члена 1-го Куреня УПС ім. Степана і Олександра Тисовських, друга першого Начального Пластуна пл. сен. Северина Левицького. Він як і сл. п. пл. сен. С. Левицький був пластуном і педагогом і в Пласті виховником пластової дітвори та автором ряду підручників і книжок для новацтва.

Пл. сен Бачинський народився на східних землях України в 1896 році, а після Першої світової війни переїхав на Західню Україну і тут в 1920 р. вступив до Пласту, якому служив вірно до кінця свого життя. Був організатором пластових юнацьких куренів як учитель і директор гімназії, а перебуваючи від 1923 до 1929 року на Карпатській Україні був одним із основників тамошнього Пласту і зв'язковим до пластового проводу. На еміграції був комендантом частини Пласту на британську зону Німеччини і

очолював делегацію українських пластунів на Світовому Джемборі в Муассан, у Франції в 1947 році.

Коли переїхав до ЗСА довгі роки перебував у Клівленді де заложив в 1952 році Пластовий музей та провадив його до 1977 року.

Пл. сен. Леонід Бачинський був відзначений найвищими пластовими відзначеннями за свою виховну пластову діяльність. Був довгими роками комендантом пластових таборів для новацтва і для нього видав відому серед пластунів книжку „Перші кроки”. Залишив багато матеріалів про дію Українського Пласту на Карпатській Україні і все дуже дорожив споминами про своє там перебування.

Пл. сен. Л. Бачинський похований на українському православному цвинтарі св Андрія в Савт Бавнд Бруку, ЗСА.

ЧУМАЦЬКИЙ ШЛЯХ

Найдовший день року допливав до кінця. Яскрава зоря спадала вниз по небосхилі чи радше куля земська відвертала своє спалене обличчя, немов чоловік спросоння звертається лицем до подушки, щоб заслонити очі від ранішнього світла. Під сіро-синім небом розгорнулася поляна серед тундри — нової тундри південних полос. Тепер настане полегша для поляни та її животної рослинності, бо з кожним новим днем жар зор'ї менше палитиме поверхню.

Посеред поляни — дві постаті: одна сидить, а друга випрямлено чогось шукає у просторі за обрієм.

— Здається, що вже більше нічого нема до сказання...

Віктор опустил голову вниз, сперш чоло об зігнені коліна, обгорнувши їх руками. Плодова позиція. Справді, обговорено усе... і нічо не змінилося...

Крук стояв налягаючи на праву ногу, на десятку кроків подальше Віктора, звернений до нього плечима, ліва рука в кишені, і бавився нігтями правої руки. Кругом було зовсім спокійно, навіть сверщики замовкли, лише висохла і спалена сонцем трава злегка час до часу шаруділа, коли вітерець потирив стебла одні об одних. Перед ним велика поляна спадала легко вниз, а далі розлягався широкий потік. Усе кругом було якесь жовте, бронзоваве, самі пастелеві кольори, бракувало яскравих красок. Навіть земля стала піскуватою, де колись пишався масний чорнозем, а береги потоку вже не кишили життям своєї типічної мікробіосфери: бракувало там жаб, зникли саламандри та інші плазуни, але що ж, це все належало до минулого століття; тепер вже була інакша природа...

В повітрі нависла дивна апатія, немов дійсно після довгої дебати, де обидві партії вичерпали усі аргументи, і забракло їм більше думок чи навіть слів.

Віктор схилив голову вбік, почав торгати нитку перев'язки пониже коліна; полотно було вже стареньке, досить забруджене, треба буде десь видерти другий бандаж...

— Може з прапора? — цинічно подумав Віктор. Полотно поролось і він намотував довгеньку нитку на палець. — Ще буде інфекція... — пройшло Вікторові в думці. Рана не то що не гоїлася, а навпаки поволі поширювалася вздовж кровних жил за коліном. Крук злегка повернувся до Віктора:

— Ну, чого рухаєш? — подразнено, в'їдливо.

Віктор підвів схилену голову і глянув на впорядника. На тлі замряченого неба постать Крука творила дуже самотній образ. Вікторові враз усе

довкілля видалося фантастичним, неймовірним, і на мить він почував себе немов турист, з іншого світу. Сухе, дразливе повітря, брак пташиного співу, рохкання жаб у потоці, свисту пільних коників... в цей момент все стояло таким чужим, непривітним, прямо жорстоким для Віктора. В очах майнув, образ його першого табору — був він на цим самим місці, на Підкарпатті; і теж був тоді з ними Крук, їх зв'язковий.

Тепер Крук стояв навпроти нього, такий чужий; за останніх кілька годин він дійсно став для Віктора незнайомим. Віктор відчував, що втратив увесь опір, „стандартний ґрунт“ як Крук це колись називав. Майнула думка, батько колись говорив, що „вміє гуляти лиш від печі“; тепер Віктор втратив цю піч... звідки починати?

Крук відчував втому, і привітав психічне задубіння як полегшу, а може навіть як рятунок від надміру важких питань, на які не мав ясних розв'язок. Сухий воздух починав дразнити горло при кожному віддиху, а по відкритій шкурі пробігали неначе малі голки, і це навело Крука до контакту з реальністю.

— Ха, вишкіл... То вже навчився багато — подумав Крук. — А тут нема навіть кого запитатися... І ще до того такі каліки; напевно метастаза. А решта куренів? Та це ж діти... і вже два роки тут... гниють...

Крук витягнув руку з кишені й потер долонями лице. Промені таки добре вже пражили шкуру, треба буде зараз зайти в притулок, вже набрав максимальної дози ультра-фіолетних. Притулок

хоронив від одних променів, а що з плутонієм, радієм, цезієм, та іншими ізотопами?

— Не пораджу — пробурмотів Крук і подався попри Віктора до своєї землянки. — Тому вже дійсно не пораджу, і кажеється трудно, — з притиском ствердив.

Віктор лишився сам на поляні, вдивляючись у мертве плесо потоку. В голові ще далі блукали усі аргументи Крука з попередньої розмови; понад п'ять годин говорили, і до чого ж домовилися? Дискусія пройшла крізь усі можливі ступені емоцій, і вкінці розпалася немов туман, не залишивши ні одного заключення: ні Віктор, ні Крук не уступили зі своїх позицій. Віктора починала брати досада, колишній ідол, Крук, так матеріялістично, чи навіть егізистенціялістично вистелив собі дальший шлях життя, і відкинув усі принципи в які, видавалося так сильно вірив.

Крук шепотом перебив:

— Ти не знаєш, що ти говориш...

— Так я знаю! О, будемо далі будувати країну, націю, мир, — покривлявся Віктор. — Ми тут прийшли, і Йосиф, і Zenko, і я, і всі інші... може ми дійсно не мали що більше втратити, знаєш, що зі Львова залишилося, ми не мали де дітися.

Віктор стояв випрямлений перед Круком, з піднесеною вгору головою, а червоні підпухлі очі прямо давили Крука, що не міг від них відвернутися.

— Знаєш, ти нас всіх під прапор ставив, але тепер бачу, що шкода, що тебе колись хтось там поставив, бо ти лиш нас википив.

Крук хотів щось сказати, та Віктор тицьнув пальцем на нього.

— Ти тепер не оправдуйся, бо я тобі не вірю! І я, і всі інші, побачиш, тебе назвуть зрадником, бо ті три Головні обов'язки — це для тебе як старе простирало, яке стягаєш коли вже надто неприємно на нім спати!

Останнє речення Віктор виголосив майже криком, тяжко дихаючи, і у нього вложив стільки жалю, болю й відчаю, що Крук застиг непорушно, немов закам'янілий. Віктор, його улюблений юнак... Господи, як це боліло...

Сонце доторкало вже обрій, і ховалося за Віктора голову... нагадувало екліпс...

— Авреоля... Йоан, із Одкровення! — пройшло Круків у думці.

Дві постаті стояли нерухомо — суддя, і підсудний. І в судді блищали вогні щоки, а в підсудному очі світили порожнечою... а свідками були колишні господарі карпатських гір, смереки і ялині. Чекали, щоб видати свій присуд. І несвідомо підсудний відчув вислід засуду, він відчув відречення смерек, тирси, і старого довбушевого потоку; він відчув, що обайстручила його ця земля...

Крук звільна відвернувся від судді, і змучено, як лицар після програної, подався за куш безплідної калини, стежинкою, вниз. А в цю саму мить сонце зайшло за далеке підгір'я.

Віктор ще довго стояв серед поляни та слухав тихий брязкіт наплечника свого колишнього друга. А по лиці спливали сльози...

* * *

Найкоротша ніч року розквітала в усій своїй красі. Серед поляни сиділа постать, обвита в тканину, під покривом темної ночі. Спокійна ніч лагідним дотиком успокоювала усі хвилювання, а постать ледь-чутно мугикала пісню-думу. Над нею вселення розпростерла свої безмежні крила виповнені зоряними іскрами, і постать туди спрямувала свій погляд. Ось Чумацький шлях, а дещо збоку Великий віз, немов заблукав і з'їхав зі Шляху у рів; далі, Північний хрест, а ще далше... і затихла дума. Тау Сеті... Перед двадцяти роками туди попливла Людина через порожнечу, лишивши за собою скалічену колиску, відрікшись її...

Це ж не перший раз так постать вдивлялася в безмежність. Гоїлись рани гльобуса, родилося нове Дитя. Одна дума лишилася незміненою, так як її ще співали сім століть тому назад. Цей сам Віз, цей сам Хрест...

Із темряви вийшла друга постать. В руці торбина, на голові ширококрисий капелюх; з далекої подорожі. Постать станула і вслухалася в прадідну мелодію, в гармонію життя. Завважила спину на поляні... а збоку, на стоптаній траві, костур; і замість лівої ноги — скручена порожня штанка. Звук думи загінотизував подорожнього. Він глянув вгору, на Чумацький шлях... опісля далі, на Тау Сеті... чи долетить туди ця давня пісня?

Пролунав останній тон думи, і тишина вкрила поляну. Подорожний вийшов зза калини. І крізь нічний спокій кинув тихі слова:

— Вікторе! Я тут хочу бути...

Постать ворухнулася, звільна обернула голову, а потім тіло... і ногу. У темноті світилися лише очі, виражені плівки зорових органів... Минула довга хвилинка; в голові пробігали усі записані факти, усі почуття, немов фільм з минулого життя. Зір вусатого каліки бадав, немов мікроскоп, подорожню з'яву, шукав дотику людяності, проблиску ідеалу, зародку Гомо українца... нового Боже-вільного Дитяти... Ланцюк думок пробігав крізь невронну аналізу, переглядав, усі аспекти феномена, та складав куснички частинних рішень у велитенську складанку льогіки.

...З'являвся повний образ... знак запиту закривався новою верстовою просліджених укладів, і враз блиснуло в очах якесь заключення...

... і постать простягнула подорожньому ліву руку.

— Як він може щось таке зробити? — обізався внутрішній протест у Віктора.

Віктор зі злости кинув мотузок від себе, і знова спер голову об коліна. Кілька годин тому в нього була ще таки надія, що вдасться перемовити Крука лишитися з ними та не від'їжджати конвоєм до Ісландії. Проте з кожною хвилиною розмови ця надія зменшувалася, і Віктора злостило те, що Крук не мав сильних аргументів, і, видавалося, керувався чисто особистим самозбереженням. Що більше, своїми твердженнями Крук безлічно перекреслював усю ідеологію яку він сам виплекав у своїх юнаках.

— Такий егоїст... — це вже було на грані відчаю.

Віктор не міг заспокоїтися, а це ще більше його дратувало. За собою, у землянці, він чув як Крук пакував наплечник та прикріплював свої банячки до зовнішніх опасок.

— Як він може так спокійно це все робити? — іритувався в нутрі Віктор, — І поїде десь на Тау Сеті, і що там знайде? О, не буде радіяції, новий світ, знова все спочатку. І хто каже, що взагалі там що-небудь буде? ,...Науковці пізнали земле-подібну планету по спектрі...". А той спектр напевно чорт варта, і та горстка людей, яка чудом пережила Армагедон та вирушить в еміграцію і так згине, або в гібернації

позамерзає десь, у вакуумі...

За плечима Віктор почув тихий брязкіт банячків; Крук виходив зі землянки, і повільно зближався до нього. Він зупинився недалеко Віктора, і не підступав ближче. Сонце ще більше зблизилося до обрію, і кидало довгі тіні по висохлій тирсі. Посохлі, хоровиті смерічки і ялиці нерухомо зводили своє галуззя до сино-срібного неба, вітаючи надходячу темряву як спасення від променів найближчої зорі. Ця зоря колись активізувала хлорофіл їх клітин та порушувала енергійні циклі фотосинтези. А тепер?... Ядерні конвульсії на давнього катаклізму надрушили саме ядро планетної рівноваги, скалічили атмосферу, повибивали діри в озонній плівці, і ці самі клітини спринимали фотони енергії не як життєдавче світло, а як смертоносний обстріл, як зародок мутацій.

— Вікторе... — це Крук, тихо.

Віктор навіть не ворохнувся. Крук кинув поглядом вліво, на стару підсохлу тополь, з якої висів прапор. Легко хитнув головою, тоді поглянув на „вічний вогонь" під тополею... це Віктор ті каміння двигав з потоку, щоб скласти жертвник для полум'я...

— Вікторе, — другий раз, ще лагідніше, — ти... ти будеш впорядку?

Віктор, заперечливо повернув головою, і Крук завважив, як юнака тіло беззвучно здригнулося кілька разів.

— Вікторе, ти плачеш? — вже зовсім збентежено запитався Крук.

Юнак далі сидів на піску, обнявши коліна, і час до часу здригався. В Крука голові шуміло, пульс бив у скронях як барабан, і усе, що тепер Крук реєстрував у своїй пам'яті, це забруджений бандаж на Вікторовій нозі, і стареньку сорочину яка накривала хлопця плечі. Збоку теж лежала милиця... Крук її сам змайстрував минулого місяця... Останньо Вікторові було тяжко ходити...

— Вікторе, я йду...

Хлопець звільна підвів голову, і золоте соняшне проміння кинуло жмут свого саява на його обличчя. Очі були прижмурені а по лиці спливали сльози. Заблуканий вітрець легко заколихав волоссям та старався висушити вогкі щоки...

— Вікторе... ти будеш впорядку?

— А що тобі з цього, — з піднятою головою тихо відповів Віктор, — їдь собі геть...

— Вікторе, що я тобі зробив?...

Віктор раптом обернувся, і з деяким трудом підвівся на ноги, підпираючися рукою об землю. Хоча милиця була зараз збоку, він її не рухав.

— Що ти мені зробив? — Ти мені нічого не зробив! І нічого мені не зробиш!

Рівний і наказуючий тон Вікторового голосу заскочив Крука, і він не міг ворохнутися; стояв

навпроти Віктора і лиш дивився йому в очі. А Віктор випрямився, і одчайдушним голосом продовжував.

— І коли ти дбав за мене, за будь кого? Тобі було вигідно з нами. Ти казав, що німці стратили віру в себе, що засліпилися перебудовою, і решта світу теж, і тоді хтось потягнув за дріт, і полетіли бомби. Знаєш, я вірив, ні, ми всі вірили, що ця країна є нашою, і ми були готові тут лишитися, навіть якщо все тут конало... і далі конає...

— Гей, а я тут що роблю? — раптом перебив Крук, у якого обрушилася десь вглибині гордість за свої минулі вчинки.

— Ти тут лиш був тому, бо не мав вибору...

— Що значить, не мав вибору?

— Ще за Тау Сеті не було мови, ти ще не міг собі знайти кращого місця...

Крук шепотом перебив:

— Ти не знаєш, що ти говориш...

— Так я знаю! О, будемо далі будувати країну, націю, мир, — покривлявся Віктор. — Ми тут прийшли, і Йосиф, і Зенко, і я, і всі інші... може ми дійсно не мали що більше втратити, знаєш, що зі Львова залишилося, ми не мали де дітися.

Віктор стояв випрямлений перед Круком, з піднесеною вгору головою, а червоні підпухлі очі прямо давили Крука, що не міг від них відвернутися.

— Знаєш, ти нас всіх під прапор ставив, але тепер бачу, що шкода, що тебе колись хтось там поставив, бо ти лиш нас викпив.

Крук хотів щось сказати, та Віктор тицьнув пальцем на нього.

— Ти тепер не оправдуйся, бо я тобі не вірю! І я, і всі інші, побачиш, тебе назвуть зрадником, бо ті три Головні обов'язки — це для тебе як старе простирано, яке стягаєш коли вже надто неприємно на нім спати!

Останнє речення Віктор виголосив майже криком, тяжко дихаючи, і у нього вложив стільки жалю, болю й відчаю, що Крук застиг непорушно, немов закам'янілий. Віктор, його улюблений юнак... Господи, як це боліло...

Сонце доторкало вже обрій, і ховалося за Віктора голову... нагадувало екліпс...

— Авреоля... Йоан, із Одкровення! — пройшло Крукові у думці.

Дві постаті — суддя, і підсудний. І в судді блищали вогні шоки, а в підсудному очі світили порожнечою... а свідками були колишні господарі карпатських гір, смереки і ялиці. Чекали, щоб видати свій присуд. І несвідомо підсудний відчув вислід засуду, він відчув відречення смерек, тириси, і старого довбушевого потоку; він відчув, що обайстручила його ця земля...

Крук звільна відвернувся від судді, і змучено, як лицар після програної, подався за кущ безплідної

калини, стежинкою, вниз. А в цю саму мить сонце зайшло за далеке підгір'я.

Віктор ще довго стояв серед поляни та слухав тихий брязкіт наплечника свого колишнього друга. А по лиці спливали сльози...

* * *

Найкоротша ніч року розквітала в усій своїй красі. Серед поляни сиділа постать, обвита в тканину, під покровом темної ночі. Спокійна ніч лагідним дотиком успокоювала усі хвилювання, а постать ледь-чутно мугикала пісню — думу. Над нею вселення розпростерла свої безмежні крила виповнені зоряними іскрами, і постать туди спрямувала свій погляд. Ось Чумацький шлях, а дещо збоку Великий віз, немов заблукав і з'їхав зі Шляху у рів; далі, Північний хрест, а ще далше... і затихла дума. Тау Сеті... Перед двадцяти роками туди попливла Людина через порожнечу, лишивши за собою скалічену колиску, відрікшись її...

Це ж не перший раз так постать вдивлялася в безмежність. Гоїлись рани гльобуса, родилося нове Дитя. Одна дума лишилася незміненою, так як її ще співали сім століть тому назад. Цей сам Віз, цей сам Хрест...

Із темряви вийшла друга постать. В руці торбина, на голові ширококрисий капелюх; з далекої подорожі. Постать станула і вслухалася в прадісну мелодію, в гармонію життя. Завважила спину на поляні... а збоку, на стоптаній траві, костур; і замість лівої ноги — скручена порожня штанка. Звук думи загінотизував подорожнього. Він глянув вгору, на Чумацький шлях... опісля далі, на Тау Сеті... чи долетить туди ця давня пісня?

Пролунав останній тон думи, і тишина вкрила поляну. Подорожний вийшов зза калини. І крізь нічний спокій кинув тихі слова:

— Вікторе! Я тут хочу бути...

Постать ворухнулася, звільна обернула голову, а потім тіло... і ногу. У темноті світилися лише очі, виражені півки зорових органів... Минула довга хвилина: в голові пробігали усі записані факти, усі почуття немов фільм з минулого життя. Зір вусатого каліки бадав, немов мікроскоп, подорожню з'яву, шукав дотику людяності, проблиску ідеалу, зародку Гомо українеза... нового Боже-вільного Дитяти... Ланцюх думок пробігав крізь невронну аналізу, переглядав усі аспекти феномена, та складав куснички частинних рішень у велитенську складанку льогіки... З'являвся повний образ... знак запиту закривався новою верствою просліджених укладів, і враз блиснуло в очах якесь закінчення...

...і постать простягнула подорожньому ліву руку...

УКРАЇНЦІ В ПАРАГВАЮ, УРУГВАЮ І ВЕНЕСУЕЛІ

В минулому році українська діаспора урочисто відзначувала 1000-річчя хрищення України, про що широко писала українська преса. При цій нагоді ми довідалися, що навіть в тих країнах, де українські

громади не великі і засимільовані, зі слабо розвиненим організаційним життям, вони віджили і зуміли гідно відзначити цю важливу в нашій історії подію.

ПАРАГВАЙ

До Парагваю приїхала перша невеличка група емігрантів в половині 20-тих років ХХ-го сторіччя, а опісля поповнилася переселенцями українських емігрантів з Аргентини, особливо з провінції Міссіонес, що межує з Парагваем. Це сталося в наслідок економічної кризи і безробіття в 1930/32 рр.

В роках 35/39 приїхало тут кількесот родин з Полісся, Волині, Галичини і Закарпаття і така ж кількість з таборів ДіПі в роках 1946/47. Тоді начисляли тут ок. 10.000 українських поселенців.

В 50-их роках ок. 2.000 повернулося до Аргентини, або переселилося до ЗСА і Канади, а навіть виїхали до СРСР через сильну совієтську агітацію.

Українці живуть великою масою в околиці Енкарнаціон і в самому місті Ідерпатент — Іпатая в південній частині Парагваю. Хоча підсоння тропічне і не легко було працювати у джунглі та перетворювати її в управну рілю, саме завдяки джунглі поля хоронені від вітрів а земля тут урожайна. Довкола Енкарнаціон зустрічаємо такі колонії як Нова Волинь, Нова Україна, Богданівка, Тарасівка.

Більшість поселенців займається сільською господаркою. Вирощують бавовну, риж, кукурудзу, ерба мате і пшеницю на експорт, а для власного вжитку — городину і овочеві дерева.

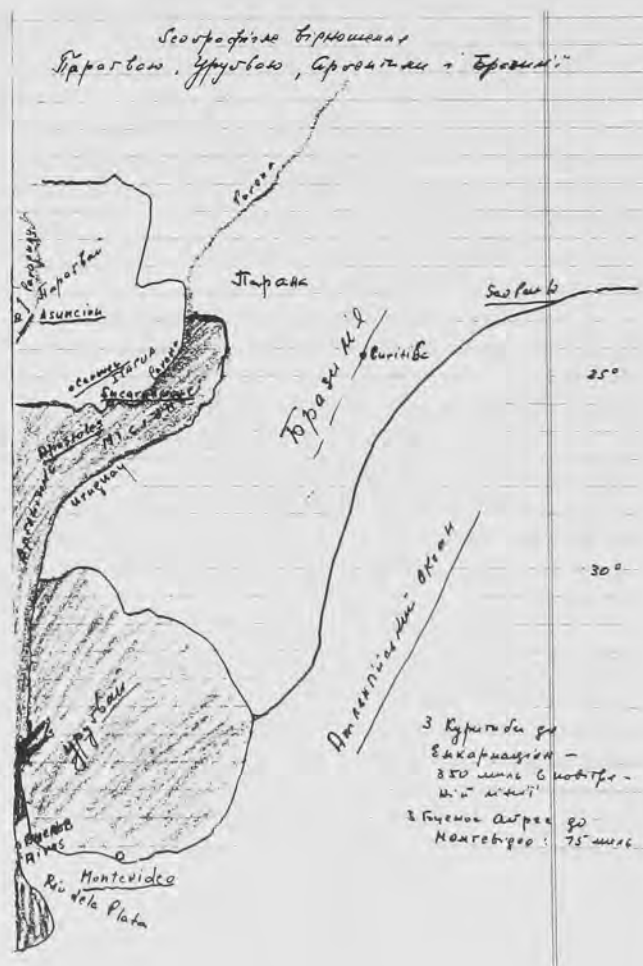
В більше степових околицях займаються ховом домашніх тварин і бджільництвом. В містах — працюють в індустрії, головно при обрібці дерева. Невелике число освічених працює в державних установах або професіоналістів. Більшість належить до УАПЦеркви тільки 30% є католиків, або інших віровизнаних. Православні мають декілька парафій, найбільша у Фрам. Мають дві церкви, при яких є домівки.

Українську Католицьку Церкву обслуговують оо. Василяни з Міссіонес. У Фрам є парохія і 1 священник.

Другим важним осередком громадського життя є Товариство „Просвіта” зорганізоване в 1937 р. грома українцями з Аргентини. „Просвіта” має 10 філій, при яких 1948 р. зорганізували молодечі відділи. Кілька філій має власні доми. 1945 р.

зорганізовано Український Допомоговий Комітет при парагвайській „Червонім Хресті”, що мав за завдання допомогти біженцям (ДіПі) переселитися з Німеччини і Австрії. 1949 р. „Просвіта” і УДК створили Український Центр Парагваю, як репрезентацію українців в цій країні.

Після переїзду більше освічених осіб з Парагваю в інші країни, організоване і культурне життя підупало. Друге покоління скоро асимілюється, головню мовно і лише приналежність до УАПЦ і

УКЦ затримує їх до певної міри при українській громаді. Доказом цього було велике спільне відзначення 1000-річчя Хрищення України з величавим Богослуженням у Фрам та Енкарнаціон в якому взяв участь губернатор та інші урядові особи. Концерти, які відбулися з цієї нагоди поповнили

спрощені сили з Куритиби. З нагоди тих урочистостей поставлено в Енкарнаціон пам'ятник-хрест і названо вулицю, де він стоїть, „Україна“. Організаторами свята були голова „Просвіти“ Володимир Баранський і голова Братства св. Юрія Володимир Олійник.

УРУГВАЙ

Подібно як до Парагваю, перша група емігрантів з Волині, Полісся, Галичини Буковини і Закарпаття приплила до Уругваю 1924 року. Опісля декілька родин переїхало тут з Парани (Бразилія) а після Другої світової війни ок. 50 осіб з таборів ДіПі. Тепер тут живе ок. 8 — 10.000 українців. 50% з того живе в столиці Уругваю — Монтевідео, а решта малими групами в Сальто, Фльоріда, Пайсанду і Сан Хозе. Біля Сальта є рільнича колонія ок. 40 родин з Волині.

Згідно із законом уругвайського уряду емігранти не можуть купувати землі на власність, тільки віднамати від багатих землевласників.

Релігійне і культурне життя тут не зорганізоване. Одинокі УКЦ парохія заснована 1952 року є в Монтевідео і нею опікуються оо. Василіяни з Аргентини. УАПЦ не зорганізована.

В 1934 році засновано товариство „Просвіта“, а 1950 р. Т-во „Відродження“, пов'язані з такими ж товариствами в Аргентині, але тепер правдоподібно не активні, за браком провідників, хоча у молодшому поколінні є невелике число професіоналістів, але вони правдоподібно не зацікавлені у вдержанні української громади.

ВЕНЕСУЕЛЯ

Українське поселення у Венесуелі — одне із наймолодших, бо почалося воно щойно в 1947/50 рр. Українців є 1500-2.000 а живуть в більшості у столиці Каракасі та околиці.

Ті, що приїхали на хліборобські роботи, скоро їх залишили, бо не могли пристосуватися до тропічного підсоння цієї країни. Ті, що залишилися (1000-1500) працюють в індустрії або по своїх професіях (лікарі, мистці). За релігією емігранти в 50% католики а 30% православних.

В Каракас є католицька і православна парохії з власними священиками і братствами. Центральною організацією є Українська Громада Венесуелі, заснована 1948 року з осідком в Каракас, та двома філіями. При громаді є також зорганізовані жінки. В Каракас жили або далі живуть відомі українські мистці: Василь Кричевський (помер 1952 р.), Галина Мазепа, К. Бельський, Федор Ємець, архітекти: Роман Кошарис і Борис Васюк, балетмейстер П. Горський.

1988 р. у Венесуелі урочисто відсвяткували 1000-річчя Хрищення України. Організатором був о. Леонід Лотоцький парох УАПЦ в Каракас. Спільно із священиком УКЦ відправлено урочисте Богослуження, в якому взяли участь представники духовенства інших національностей і американський амбасадор у Венесуелі. Відбулася також зорганізована о. Лотоцьким наукова конференція. В листопаді м.р. відбулося урочисте святкування 1000-річчя в катедрі в Каракас з участю кардинала Лебрун, римо-католицького єпископа і папського нунція у Венесуелі, та інших єпископів. Про ці святкування широко писала місцева преса — це вперше, що українська громада попала на її сторінки.

З цього бачимо, що Церква на наших українських поселеннях відіграє одинокую спаяючу громаду роллю, mimo сильної денаціоналізації молодих поколінь.

НЕ СПІЗНІТЬСЯ ІЗ ЗАКУПОМ КАНАДСЬКИХ ОЩАДНОСТЕВИХ БОНДІВ

Знову настав час закупити Канадські Ощадностеві Бонди. Цьогорічний період заupu від 19 жовтня до 1 листопада. Закупіть нові бонди у будьякому банку, їх інвестиція починається 19 жовтня. Можна покласти його з датою 1 листопада, від якої починається числення відсотків.

ЩАДІТЬ І БУДЬТЕ ЗАБЕЗПЕЧЕНІ

Канадські ощадностеві бонди повністю гарантовані Урядом Канади. Їх вартість ніколи не зменшується.

ГОТІВКУ МОЖНА ВИБРАТИ В ЛЮБИЙ ЧАС

Канадські Ощадностеві Бонди можна вибрати готівкою кожнoчасно. Ваші гроші можна мати в міру потреби.

ВІДСОТКИ БУДУТЬ ПРОГОЛОШЕНІ В ПОЛОВИНІ ЖОВТНЯ.

Висота відсотків і час їх виміни для нової серії буде проголошений в половині жовтня. Подробиці будуть подані скрізь там, де Канадські Бонди Ощадностеві були закуплені.

НЕ СПІЗНІТЬСЯ!

Пам'ятайте, 1 листопада — останній день заupu нових бондів й пізнання їх вартості. Але бонди можуть бути відкликані від продажу кожнoчасно.

ON SALE
OCT. 19
TO NOV. 1

Canada
Savings
Bonds

Les Obligations
d'épargne
du Canada

Canada

МОЇ СПОГАДИ ПРО КВТ IV

Крайовий Вишкільний Табір вже четвертий того типу для складання точок до III юнацької проби відбувся того року на „Вовчій Тропі” від 8-го до 23-го липня під командою ст. пл. Каті Масник — крайової комендантки пластунок.

* * *

Табір вже скінчився і всі вже роз'їхалися, а я залишилася на кілька днів на „Вовчій Тропі”. Рішаю іти на прохід туди де таборували ми на КВТ. Іду стежинкою за новацькими бараками тою самою якою два тижні ходили 24 юнаки і юначки та сім членів бурави. Іду та пригадую як юначки лізли немов слимаки по тій стежці з початку табору, а при кінці — то вже бігли (як находилися по горах Адірондакс)

Приходжу на поляну де відбувався табір, пригадую, як ми жили тут у шатрах, як юнацтво метушилося цілий час і тільки чути було: „Ти збудуй ватру, а ти дістань воду, „треба брати записника і компас” і т.д.

Виразно пам'ятаю, як то „бідні” юнаки і юначки слухали гутірок, вчилися пильно на іспити до III-ої проби чи то вправляли вмілості. Одні прапорами вимахували семафор: „Ні, ні, Дарко, то не „М”, а то „С”. Не „Са-са”, а „Ма-ма”!”. Другі в лісі шаласи чи пастки будували на „Два пера”. „Друже, та ця пастка не вб'є навіть мухи!”, а треті підготовляли мен'ю на три-денну прогульку: „Нам потрібно „Поп-тартс”, стейки, соду і „Дорітос” — конечно!”. Все щось діялося на таборі, а тепер пусто і тихо. Не пізнати що хтось тут навіть був.

Дивлюся направо на місце ватри, яка вже давно згасла, але спогади в думках залишилися. Пригадую, як всі гарно переводили час при ватрах, як співали багато, як popisувалися скечами. В думках ще чую сміхи, коли „друг Тарас і друг Роман приїхали тут, щоб всіх — вчити піонірку”.

Приходжу до місця, де стояв булавний „ШТАБ”. Це була централь табору; тут все хтось був і щось діялося. Комендантка сиділа при телефоні, щоб дістати інформації про прогульку, писар „вищочував” на машинці накази, а решта бурави підготовляла гутірки, іспити, „лисячі біги” і т.п. Тепер тільки залишилася ще лавка і напис „ШТАБ”... і нікого нема, тільки маленька жабка скаче собі на цьому місці.

Табору нема, а спомини наші є, і я знаю, що вони залишаться.

КВТ-IV справді був добре переведений табір. Тут юнаки і юначки здали багато з точок III-ої проби чи навіть її закінчили. Тут зустріли нових товаришів і

товаришок зі всіх усюдів: з Нью-Йорку, Чикаго, Вінніпегу, Торонта, та ще навіть „імпортів” з Німеччини та Аргентини. Тут юнацтво провадило саме своїми прогульками та заняттями. Тут не було ніяких „фляків”. Приїхали тут свідомі українці і добрі, загартовані пластуни і пластунки.

Думаю я собі про все це, а сльоза тече мені по лиці, бо так скоро проминув цей час. Стою я на пустій і тихій поляні і пригадую мій найкращий, найсильніший спомин з табору, а це — ранішні збірки, коли підносили прапори і цілий табір з духом і відчуттям, всі, як один, співали наш Пластовий Гимн. І цим я якось набираю сили і всміхаюся, бо знаю, що цей КВТ-IV був правдивий табір. Цих юнаків і юначок мрії здійсняться, бо такими вони є. Вони будуть наші провідники, наше майбутнє КПС і ГПБ. Це юнацтво є ПЛАСТ!

СКОБ!

ст. пл. Діня Заяць
Зв'язкова юначок КВТ-IV

НА СВІТЛИНАХ

1. Юнаки і юначки будують піраміди
2. Пл. розв. Дарка Ганкевич пнеться на дерево
3. Члени проводу КВТ (зліва ст. пл. Марко Якубович, ст. пл. Юрій Назарук, ст. пл. Роман Стельмах, ст. пл. Діня Заяць, ст. пл. Тарас Ребет, ст. пл. Роман Якубович, ст. пл. Олег Черник, ст. пл. Катя Масник — комендантка)
4. Юначки при праці
5. Пл. розв. Роман Кур'євич і Катруся Голіян
6. На прогульці
7. Учасники табору КВТ в горах Адірондакс
8. Усі учасники і провід табору КВТ IV „Нашадки козацької слави”
9. Курінь юнаків „Гайдамаки” в „замаскованні”
10. Пл. скоб Олесь Якубович вправляє передавання семафором
11. Члени проводу: ст. пл. Роман Стельмах і ст. пл. Тарас Ребет
12. Пл. розв. Катруся Гарас
13. Ст. пл. Олег Черник і ст. пл. Марко Якубович перед початком збірки
14. Курінь юначок „Повіяв вітер через море”
15. Члени проводу працюють в „Штабі”
16. Комендантка вручає відзначення
17. Пл. розв. Рома Климкович варить снідання в часі прогульки а пл. розв. Марко Брикович придивляється

ТУРБОТА І ЛЮБОВ ПОТРІБНІ ДЛЯ РІДНОЇ МОВИ

Мова — це ми! Не можна стати повновартісним українцем, без української мови.

Такі й подібні вислови зустрічаємо тепер на сторінках нашої преси! — почала свою гутірку на сходинах гуртка „Мальви” подруга Марта.

— Подруго, тато мене вже не раз питав, що ми робимо з мовою в цьому році, коли є Рік Української мови? І мама мені казала, що й в Україні є також таке саме гасло про мову, — запитала Мирося.

— О, як я тішуся, що ти про це питаєш! Як добре, що твої і тато і мама турбуються гаслом про мову, — втішилася подруга Марта аж руки зтираючи зі зворушення. Сьогодні робимо плян вияву наших турбот про мову. Подавайте проєкти, що маємо робити, щоб була видна наша турбота і любов до мови.

— Я знаю! — почала Маруся. — Мама принесла відбитку такого звернення, до всіх наших організацій від СКВУ. А там є заохочення, щоб ми робили те, що роблять в справі мови справжні патріоти в Україні. Вони домагаються української мови в армії, у торгівлі, в науці, у всіх бюрах, ну й очевидно в університетах, у науці, у закордонних зв'язках.

А чи ви знаєте, чому таке сталося в Україні, що саме бракує української мови скрізь там, де вона повинна бути? — запитала подруга Марта. — Україна ж рахується державою!..

— О, та то сталося через політику Сталіна, який мріяв, щоб всі народи в СССР стали росіянами. Ще й тепер, мама згадувала, було написано в газеті з України, якась Іванова (її лист був видрукований в газеті якійсь у Києві), що „балачки про врятування української мови непотрібні”, що це роблять „фашисти, вороги народу”, — сердито заявила Наталя.

— Подруго, як нам щось таке робити, щоб гасло про мову було у нашому гуртку, в домівці? — запитала Мирося. — Знаю, що всім членам Пласту треба ходити до української школи, що треба розмовляти між собою нашою мовою. Але що ще?

— Багато всього! Ану по черзі подавайте проєкти! — звернулася до крайньої Наталі подруга Марта.

— Давайте виконувати ті гасла, що їх нам роздала в школі учителька. „Шукачі скарбів” шукатимуть у книжках (читаючи їх!) висловів про дружбу, виписуватимуть їх і приносять на кожні сходи, щоб їх запам'ятали ми, — відізвалася Наталя.

— „Шукачі краси” будуть вишукувати вислови, які спеціально підкреслюють красу української мови. Такі поетичні образи я люблю читати і хочу їх знати напам'ять, — було таке бажання Олі.

— А мені хочеться запам'ятати якнайбільше пісень і віршів про мову. Їх повинно бути тепер в журналах і в газетах багато. Я їх шукатиму, — було бажання Віри.

— А я шукатиму за релігійними легендами і переказами. І ті, що будуть їх знати, називатимуться „Струнами гарфи” — тут ще бракує одного слова, я його забула, але я прочитаю ту книжку, де є це написано й скажу на других наших сходинах — подала Надійка.

— А я щось інше — запам'ятаю мову різних звірят з „Лиса Микити”. Можна буде на сходинах навіть забавитися цими текстами. Я прочитаю, або деякі вже й вивчу напам'ять, а ви всі пізнаватимете по мові звірів. То буде гарна забава! — тішилася своїм задумом Христя.

— Гарно, мої любі квіти! А чи бажаєте й мені дати якесь завдання, щось у доповненні до всіх ваших проєктів? — запитала подруга Марта. — Очевидно, ці пляни треба буде доповнювати. Побачимо як ви з них вив'яжетеся, які будуть з того висліди щодо плекання мови! Побачимо!...

— Так, так! І ви щось видумайте, подруго Марто! — заохочували до співпраці юначки і свою подругу.

— Я буду „сторожем мови”, буду давати вам на картках різні запитання, а ви відповідатиме на них, кидаючи відповіді до скриньки, що називатиметься „Скарбниця самоцвітів”. Наприклад: подам ось такі слова: рясноцвіт, перлінка, нектар, рілля, кульбаба, первоцвіт, а вашим завданням буде створити речення з цими словами, або коротенький нарис та кинути до „Скарбниці самоцвітів”. А може бути багато інших запитань: Ось, наприклад: „З якого твору ці рядки”:

Добре єси, мій кобзарю,
Добре, батьку, робиш,
Що співати, розмовляти
На могилу ходиш.

— О, як багато ми видумали! — озвалося аж кілька юначок.

— А я вас питаю — чи, як хтось почує про ці наші пляни, довідається, чи подумає, що тут видною буде наша турбота про мову? — запитала подруга Марта.

— Певне, що так! Я розкажу моїм мамі й татові, вони будуть раді! Це гарні сходи наші! Я люблю таке робити, що мені допомагає бути ліпшою українкою і пластункою! А до того, і велика це приємність буде для моїх мамі і тата. Дякую, подруго Марто! — закінчила свій виступ Мирося.

— І я також радію нашими плянами! — додала подруга Марта. — Думайте про інші проєкти, розповідайте про них батькам і вчителям,

товаришкам і товаришам. А зробимо ще щось для цілого нашого куреня чи й всіх у домівці, щоб була видна наша турбота всім у станиці!

Подруга Марта

Запитання:

1. Чому батьки Миросині цікавляться Роком Української Мови?
2. Що заплянувала подруга Марта своєму гурткові у відповідь на запитання Миросі?
3. Про що розповідала Маруся у зв'язку з роком мови?
4. Яке пояснення подала Наталя про причину зникну української мови у державі УРСР?
5. Які проєкти подали юначки, а також і подруга Марта, щоб гурток „Мальви” виявив свої турботи і любов до мови?

Я ТАК ЛЮБЛЮ

Я так люблю, я так люблю тебе,
Моя співуча українська мово!
В тобі шумить Полісся голубе
І дужо хвилі гомонять Дніпрові.

В тобі живе карпатська височінь,
Що манить у незвідане майбутнє,
І степова безкрая широчінь,
І Кобзарева дума незабутня.

Пісні дівчат, налиті колоски,
Янтарної пшениці кучугури...
Ти — сплав мільйонів серць палких,
Що пережив і найлютіші бурі.

Ти, рідна мово, чиста, як роса,
Цілюща й невичерпна, мов криниця.
Святиня наша, гордість і краса,
Ти — розуму народного скарбниці.

Як легко йти з тобою по землі
І підставлять вітрам лице відкрите!
Для мене ти — як і насущний хліб,
Без тебе я не зміг би в світі жити.

Григорій Столярчук

І БАБУНІ ДОПОМАГАЮТЬ „ЮНАКОВІ”

Ми отримуємо часто датки на Пресфонд „Юнака” з різних сумних нагод рідко з радісних а часом тільки тому, що наша юнацька молодь і її виховники розуміють, як нам потрібна допомога. А ця матеріальна поміч викликає також моральну, бо якось легше працювати як є свідомість, що про вашу працю не забувають і знають, що „Юнак” потрібен.

Але таки часом огортає нас особливе зворушення коли відчуваємо, що про „Юнака” думають не лише молоді, але старші, які лише своїми дітьми чи внуками пов'язані із пластовою організацією. Таке зворушення нас огорнуло, коли ми дістали листа від бабуні двох новаків, в якому вона пише таке: „Цього року наші внуки Гриць і Стефан Рак з Вірджинії відбували новацький табір на „Вовчий Тропі”. Поїхали вони однак на цей табір під умовою що і бабуся Нуся також поїде на Пластову оселю.

Я поїхала до праці, а винагороду, яку я одержала за мою працю в сумі 430 дол. я постановила поділити і дати на Пресфонд „Готуйсь” і „Юнака”. Вам пересилаю чека на суму 230 дол. а чек на 200 дол. для „Готуйсь” передала до канцелярії КПС в Нью Йорку.

Остаю з пошаною, колишня юначка з Фрайман-Мюнхен, Нуся Рак”.

З великою подякою приймаємо цей дар, знаючи, що ці гроші були зроблені важкою і невдячною працею при варенні їжі для учасників усіх чотирьох пластових таборів. Дякуємо!!!

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЬ В БРАЗИЛІЇ

В місті Курітібі діє українська суботня школа, яка в останньому році дуже збільшила число учнів. Записалися до школи не лише діти до садочка але також багато підлітків і дорослих.

Школу ведуть учительки та учителі, які мають також своїх помічників. Минулого року було зорганізовано дві класи для дорослих і серед учнів є жінки українського походження, що вже вийшли на емеритуру і вирішили вивчати українську мову. З ними відвідують суботню школу їхні діти і внуки. Деякі дорослі учні, через брак часу не можуть відвідувати школу в суботу і для них створено додатковий курс української мови у вівторки та п'ятниці та цей курс веде директорка школи Євгенія Б. Мазепа.

Наша директорка походить зі свідомої української родини. Вона народилася вже в Бразилії але з дитячих років працювала в Хліборобсько-Освітньому Союзі в Курітібі. Належала до організації молоді, та була членом фолкльорної групи. Від 1969 року вона очолює суботню школу, що тепер має 139 учнів.

В місяцях березні-квітні цього року Є. Мазепа зорганізувала курс писанок для учнів і в ньому взяло участь 98 учнів. 5-го травня ц.р. учні Суботньої школи святкували спільний Великдень. Після

Роздача нагород учасникам конкурсу писанок 1989 р.

Учителі й учні Суботньої Школи в Курітібі

Великдень в Суботній школі, свячення пасок

посвячення пасок, яке довершив о. А. Діткун школярі дістали нагороди за писання писанок, яких вони зробили 130.

Кожної суботи, після закінчення лекцій учні ідуть до великої залі ХОС-у де директорка з помічницями-учительками учить дітей українських народніх танців. Минулого року наші школярі-танцюристи виступили в муніципальному курібському театрі, де наша громада відзначувала 1000-річчя Хрищення України. Цей виступ був як завжди дуже вдалий.

Часто чуємо закиди, що в Суботній школі бракує фахових вчительок. Але не можна забувати, що наші

учительки та учні — це бразилійці українського походження. Треба подивляти отже добру волю та ентузіязм молоденьких учительок які роблять величезну роботу і корисну для нашого загалу і їм та директорці Є. Мазепі завдячуємо існування школи.

Учні — всі навчаються в бразилійських школах а в суботу приходять до своєї, щоб підучитися мови своїх предків.

Наш новозбудований будинок школи не вміщає усіх учнів. Ми знову розсіялись по вільних кімнатах Хліборобсько-освітнього Союзу і кожний влаштовується зі своїми учнями як може.

Ангелина Чечко

УВАГА! ЧИТАЧІ „ЮНАКА” УВАГА!

Чи знаєте добре, як написати в українській мові листа з побажаннями на уродини, з нагоди свят, вінчання чи народин дитини?

Чи знаєте як написати подяку, запрошення або вислови співчуття? Якщо ні — то замовте собі книжечку О-КИ п.н. „Пишемо листи”. Ціна книжечки — 5 ам. дол. з пересилкою 6 ам. дол.

Замовляти можна на адресу редакторки „Юнака”, яку найдете у кожному числі на другій стороні обкладинки.

НОРДІЙСЬКЕ ЛЕЩЕТАРСТВО

Впродовж останніх тридцять кілька літ ми є свідками буйного відродження нордійського лещетарства, відомого в інших мовах як: Nordic skiing, Cross country skiing, Ski de fond, Skilanglauf і т.д. а в українській мові ще й під назвою „плоского бігу”. Їзда на лещетах почалась ще в сиву давнину як життєва потреба, а як спорт — понад півтора століття тому. З того часу його вправляють безперервно до сьогодні, особливо в скандинавських країнах.

У наші дні він став популярним з двох причин: зі загального усвідомлення значення довкілля й природи для людини та бажання людини бути здоровою і фізично справною (physically fit).

Мандрівництво, таборування та їзда на човнах прекрасно поєднують плекання фізичної справності з перебуванням серед природи, і вони все були частиною фізично-спортивного виховання в Пласті. Зимою таким спортом є нордійське лещетарство. Колись пластуни мандрували на лещетах, зокрема в Карпатах, і нордійська їзда знов повинна увійти до пластової програми. Але ж — скажете — пластуństwo займається лещетарством. Це правда, та чому лиш альпійським (Alpine skiing), чому також не нордійським? Яка різниця? — запитаєте. Різниця є.

Альпійські черевики прикріплені до лещет так, що обцас є нерухомий. Тому цими лещетами не можна їхати ні по рівному терені, ні під гору — навіть якщо б лещета й черевики не були такі тяжкі й неоконирні. Ними можна їхати тільки з гори. На гору треба їхати витягом (lift). Таким чином альпійське лещетарство обмежене до одного терену: широкого відкритого схилу гори.

Нордійські лещета і черевики легкі, а обцас підноситься так, як під час звичайного ходження. Ними їдуть на плоскому терені, з гори, і під гору — всюди де лиш є сніг. Не треба їхати в гори, стояти в черзі на витяг, тратити час (і гроші) на виїзд на гору. А тому, що не конче треба їхати далеко, можна їхати дві години, пів дня, чи цілий день. Це можна легко поєднати з наукою в школі та з курсом українознавства. У великому місті можна, наприклад, їхати в парку.

Найкраще ж виїхати донебудь поза місто, по-можливості на лещетарські плаї спеціально приготовані для цієї їзди. Вони переважно в лісі, де лещетар захищений від вітру. В лісі зимою гарно: терен щоразу міняється, а зі зміною краєвиду лещетар зазнає нових естетичних вражень.

Дехто думає, помилково, що нордійське лещетарство — це спорт для старих. Старі не їдуть — бояться морозу. Був, правда, один старий лещетар, але він уже помер. Називався він Герман Йогансен. Його вважають основником лещетарства в Канаді. Сам він ще їхав на лещетах, маючи вже понад сто літ. Прочуваючи свою смерть, повернувся до Норвегії, де він народився і там помер недавно на стоодинадцятomu році життя.

Нордійська їзда — це спорт для всякого віку найбільше їде молоді і дорослі. У Норвегії, де лещетарство є національним спортом, їдуть теж діти від 6-10 року життя, для яких улаштовують лещетарські клуби. Діти люблять виклик (challenge) і пригоди під час їзди — для цього вони мають невичерпну енергію.

На лещетах їде король Швеції Карло XVI й інші особистості сучасного світу та мільйони звичайних людей. Кожний знаходить у цьому спорті щось

приємного, корисного і собі притаманного. Можна бо його вправляти на різному рівні й міняти довільно темпо їзди. Одні тікають від гамору й метушні великого міста, щоб побути на свіжому повітрі та знайти відпруження у лісовій тиші. Інші їдуть, щоб насолоджуватись красою зимового краєвиду, де на незайманому снігу можна бачити сліди звірять.

Ще інші люблять їхати у важкому гірському терені, бо звідти — вже лиш крок до арктичних експедицій, а дехто інтенсивно тренує, щоб змагатися, можливо на Олімпіаді, де — наприклад — пробігають 50 км (тридцять одну милю) за дві і пів години; або, щоб брати участь у лещетарському марафоні, де проїжджають 160 км (сто миль) за два дні. Щодо фізичного зусилля на такому рівні, мало який спорт дорівнює нордійській їзді.

Але й на нижчому рівні, вона — відповідно до зусилля — зміцняє серце і легені, посилює обіг крові і віддих та вправляє великі групи м'язів. Є в цьому спорті щось з бігу на далеку віддаль, з плавання — рух плечей і рамен та їзди на ковзанах — пробивний поштовх (thrust of skating). Основної техніки їзди можна відносно легко навчитися, але треба пройти вишкіл і постійно її вправляти.

Сучасна техніка їзди — дуже вдосконалена, а модерні лещети різняться значно від лещет і мисливця в кам'яній добі й спортсмена з минулого століття. Не змінився тільки принцип лещетарства, до якого — від недавня — додають прикметник „нордійське”: їхати по снігу власними силами, в усякому терені.

Д.Ш.

КОНКУРС ДЛЯ ЮНАЦТВА

28 Курінь УПС „Верховинки” проголошує Конкурс Літературного Фонду св. п. Лесі Дзядів-Кульчицької на літературну творчість.

1. Теми для прози:
 - а) На Різдво поштар приніс...
 - б) На таборі
2. Вірші

Перша нагорода — 150 дол., друга — 100 дол., третя — 60 дол. До участі в конкурсі запрошуємо

членів молодечих організацій Пласту, СУМ і ОДУМ з усіх країн нашого поселення.

Твори просимо надсилати під псевдонімом, а прізвище з псевдом подати в окремій запечатаній конверті.

Слати на адресу: Пласт, „Верховинки” (КПС),
144 Second Ave.,
New York, N.Y. 10003
U.S.A.

Реченець конкурсу — кінець листопада 1989 року.

ДАТКИ НА ПРЕСФОНД „ЮНАКА”, І НА ФОНД ПЛ. ВИДАНЬ,

що вплинули від 1 червня до 10 серпня 1989

ЗСА:

\$510.00

— Пластова Станиця в Пассейку склала зібрані пожертви замість квітів на могилу св. п. пл. сен. Мирослава Безушка на прес-фонд „Юнака” (Дивись „Замість квітів на могилу”).

4,525.00

Датки на прес-фонд пластових журналів зібрані замість квітів на могилу св. п. пл. сен. Лідії з Волчуків Голіян (дивись „Замість квітів на могилу”).

175.00

— Пожертви на прес-фонд „Юнака” замість квітів на могилу св. п. Михайла Слободяна (дивись „Замість квітів”).

30.00

— Пожертва д-ра Романа Лукасевича з дружиною Любою і синами Андрійком, і Андріянком та Зеновією Пиріг на прес-фонд „Юнака” замість квітів на могилу св. п. Люби Татомир.

Канада

25.00

— Склала Пластова Станиця Едмонтон на прес-фонд „Юнака” замість квітів на могилу св. п. пл. сен. Любослава Байрака з Едмонтону

25.00

— Замість квітів на могилу св. п. Володимира Татчина — батька подруг пл. сен. Марії Татчин і пл. сен. Надії Цинцар, Едмонтон.

30.00

— Володимир Мерешак — пожертвував на Залізний фонд пластових видань, інформуючи, що є членом Пл. Станиці в Кергонксоні, належить до Куреня „Хмельниченки”, висловлюючи бажання довшого пластування, і що прагне відійти на вічну ватру пластуном.

\$5,320

Разом, в тому \$4,825 американських і \$505.00 канадських

Замість квітів на могилу

св. п.

ЛІДІЇ З ВОЛЧУКІВ ГОЛІЯН,

що відійшла у Вічність 12 травня 1988 року в Клівленді, Огайо, склали пожертви на пластові журнали, д-р Микола Голіян — чоловік і зокрема на „Юнак”, численні приятелі Родини: по \$200.00 — Христя і Ярема Раковські, Микола Голіян; по \$100.00: Курінь Пластунок: „Буриверхи”, Марта і Ігор Воевідки, Софія Волчук, Марта і Адріян Галяревич, Осипа Галяревич, Марія і Микола Гірняки, Дарія і Степан Голики, Арета і Ігор Захарії, Марта і Роман Кассараби, Арета і Юрій Полянські, Дарія і Олександр Якубовичі; \$100.00 — канадські — Рома і Аскольд Ганьківські; по \$75.00: Лідія і Богдан Крамарчуки, Петі Рембасек і Річард Лерд; \$60.00 кан. Марія Каліцінська (повернено чек для поправки), по \$50.00: Лідія і Володимир Базарки, Мирослава і Володимир Баслядинські, Леся і Андрій Бігуні, Діонізія і Стефан Брочинські, Дарія і Ілля Войтини, Зірка і Ярема Гарабачі, Христя і Всеволод Гнатчуки, Марія і Микола Грушкевичі, Оксана Пукач і Діонізій Демянчук, „Делта Юнібас” корп., Христя і Мирон Мельники, Віра і Фран Молси, Лідія і Євген Небеші, Квітка і Богдан Пашині, Євгенія Полатайко, Оріся і Ігор Рузенські, Мирослава і Роман Стефанюки і родина Савчуки, Андрій Фединський, Христя і Юрій Фединські, Дарія і Володимир Федорові, Оленка і Василь Хмільяки, Ляріса і Зенон Шпони; \$40.00: Двінка і Ігор Комарянські; \$35.00 — Нестор Шуст; \$30.00 кан.: Емілія Голіян; по 30.00: Ярослав Кришталовичі, Володимир Небеш, Оріся Савчак; по \$25.00 Дольорес і Том Ватсони, Леся і Віктор Гетьманчуки, Вікторія і Володимир Грушкевичі, Володимира і Микола Кавки, Зеновія і Олександр Каліцінські, Рома Кассараба, Люба і Нестор Козбури, Таня і Стефан Космоси, Ксеня і Юрій Кузьмичі, Ляріса і Ярослав Музички, Арета і Віктор Надозірні, Олена і Іван Норки, Ірина і Володимир Піки, Дарія Пісецька, Ірина і Роман Свистуни, Іван Скороленський, Христина і Матвій Сохоцькі, Олена Топорович, Марія і Ігор Федьків, Богдан Чопко; по \$25.00 кан. Марта Балюта, Марта і Стефан Корбутяки (чеки надіслано до поправки дати!); по \$20.00: Стефа і Петро Балагуртаки, Наталя і Іван Бачинські, Віра Бойс, Сузан і Джеральд Вайльди, Теодозія і Ярослав Говиковичі, Іван Голіян, Анастасія Голубець, Дарія і Зоріян Городиські, Мирослава Гук, Ірина і Маріян Гавур, Тарас Когут, Ірка і Тарас Кордуби, Ільза і Богдан Купчаки, Ірка і Ярослав Петрини, Ярослава і Микола Піхурки, Ніна Раковська, Дарія і Роман Раковські, Христя і Роман Раковські, Джуді і Джим Сакси, Михайло Світлик, Віра Маль-Стоцька, Ірина і Микола Червецькі, Тоня і Василь Шийки, Маріяка і Остап Шинкірики; по \$20.00 кан.: Олена Волчук, о. Роман Добрянський, Мирося Гринишин, Галина Коваль, Оля Крук, Люба Чайковська (ше не повернулися чеки з поправками!); \$15.00 Остап Врублівський; по \$10.00: Марія і Стефан Антонів, Люба і Володимир Боднарі, Євгенія і Стефан Гішинські, Міра і Роман Грабіші, Олена Дуб, Марта і Богдан Ковчі, Марія і Сава Лиси, Зеня і Стефан Панчишини, Лідія Роговська, Ірина Салук, Тетяна і Пилип Трачі; по \$10.00 кан.: Левка Балюта, Іванна Божик, Орест Божик, Олександра і Юрій Гвоздуличі, Ігор Гавричинський, Зеня Денека, Аня і Петро Корбутяки, Стефан і Петро Мигалоки, Оксана і Любомир Шулякевичі; \$5.00 кан.: Надя Гаврачинська.

Разом \$5,320.00, в тому \$4,825.00 ам. і \$505.00 кан. з тими, що мають прибути з поправками дат.

Замість квітів на могилу

св. п.

пл. сен. МИРОСЛАВА БЕЗУШКА

співосновника Пластової Станиці Пассейк, члена Станичної Старшини, члена Куреня Хмельниченки, що відійшов на Вічну Ватру 13 березня 1989 р. Численно зібрані пластуни — члени ПСтаниці та Матірного куреня та місцевої громади склали пожертви на прес-фонд „Юнака”: \$50.00 — Ліда і Богдан Крамарчуки, Ірина і Богдан Чайковські; \$40.00 — Маркін Титла; по \$25.00 — Маруся і Тарас Борковські, Ярослава і Юрій Германи, Ніля і Борис Павлюки, Володимир Рудакевич, по \$20.00: Марія Бакалець, Зеня Брожина, Мирося і Константин Ваньо, Ляріса і Ярослав Германи, Каміля Гук, Іван Дитюк, Юрій Тритяк, Ярослав Федун; по \$10.00 Вірстюк, Франко, Анна і Антін Ваньо, Оля і Андрій Іваськів, Михайло Конопод, Юлія Костишин, Теофіль Кулик, Василь Марушак, Марія Струк, Андрій Фарміга, Марія і Ілля Шевчуки, Ірена Цапар — разом — \$510.00. Покійний не мав ближчої родини, нею був у Нього Пласт. Похоронними справами зайнялася подруга Марія Бакалець. Звіт надіслав пл. сен. Маркіян Титла — голова Осередка УПС, Пассейк. ЗСА.

Замість квітів на могилу

св. п.

МИХАЙЛА СЛОБОДЯНА

склали родичі й приятелі пожертви замість квітів на могилу на прес-фонд „Юнака”: Осипа Галярович — \$100.00, Марта і Адрія́н Галяревичі \$50.00, Марта і Роман Кассараби — \$25.00. Разом \$175.00

Замість квітів на могилу

св. п.

пл. сен. ЛЮБОСЛАВА БАЙРАКА,

ентузіаста гірських таборів для пласту́нів у Канаді

і

Замість квітів на могилу

св. п.

ВОЛОДИМИРА ТАТЧИНА

батька подруг пл. сен. Марії Татяни і пл. сен. Надії Цинцар Пластова Станиця в Едмонтоні склала на прес-фонд „Юнака” \$50.00.

Замість квітів на могилу

бл. п.

ЛЮБИ ТАТОМИР

склала родина д-ра Романа Лукасевича разом з дружиною Любою, синами Андрійком і Андріяном та Зеновією Пиріг пожертву на пресфонд „Юнака” \$30.00

ЗАЛІЗНИЙ ФОНД ПЛАСТОВИХ ВИДАНЬ

надіслав пожертву пл. сен. Володимир Мерешак з Кергонксону, а від 30 вересня 1989 з Фльориди, в сумі \$30.00 прохаючи вибачення, що не міг вислати більшої суми. Проте ж згадує про причину цього, як пластун, що глибоко розуміє і відчуває свою приналежність до Пласту й обов'язки супроти нього.

Дирекція Пластового Видавництва долучується до висловів співчуття родинам, і їхнім приятелям які втратили близьких їм і незабутніх та найдорожчих Осіб. Яке глибоке пов'язання відчувається з Померлими та їхніми Родинами у багатьох з пластової сім'ї, що склали пожертви на пластову пресу, щоб ними утривалити пам'ять по Відійшовших, а тим виявити співчуття до болю їхнім рідним і близьким.

ДАТКИ НА ПРЕСФОНД „ЮНАКА”, І НА ФОНД ПЛ. ВИДАНЬ, що вплинули від 10 серпня до 20 вересня 1989 року

ЗСА:

100.00

— На фонд пластових видань замість квітів на могилу сл. п. Михайлини Січинської жертвували: \$50.00 — 8-ий Курінь ім. Григора Орлика, по \$15.00 — пл. сен. Богдан Копистянський і пл. сен. Микола Курчак; по \$10.00 — пл. сен. Богдан Курчак і пл. сен. Ю. і І. Солтиси, — разом \$100.00

Канада

24.00

— Пожертва на прес-фонд „Юнака” п. Іванни Левицької при нагоді плачення передплати „Юнака” для сина Ростислава, який живе у ЗСА.

\$187.13

— А. Криштальська Анна, прес-фонд „Юнака”

Німеччина

\$200.00

— склали пл. сен. Любомир Гільтайчук і пл. сен. Андрій Ребет замість квітів на могилу св. п. Володимира Волошина, Мюнхен, Німеччина німецьких марок \$200.00 — кожний по сто марок

Разом

\$100.00 ам.

\$187.13 кан.

\$200.00 марок німецьких

несподівано відійшов у вічність 9.7. 1989 р. в Мюнхені, склали пл. сен. Любомир Гільтайчук і пл. сен. Андрій Ребет по 100 марок кожний, вшановуючи його пам'ять.

Замість квітів на могилу

св. п.

МИХАЙЛИНИ СІЧИНСЬКОЇ

матері Марусі і Ярка Січинських, Кергонксон, склали на Фонд пластових видань: \$50.00 — VIII Курінь УПС ім. Орлика, по \$15.00 — Богдан Копистянський і пл. сен. Микола Курчак — курінний; по \$10.00 Богдан Курчак і Ю. та І. Солтиси.

Замість квітів на могилу

св. п.

МАРІЇ КОЗАК

в пошані до Померлої, співчуваючи Родині, склав \$50.00 — пл. сен. Іриней Прокопович, ЛЧ, Лос Анджелес.

Дарункова передплата

Пл. сен. Роман Гринаш — референт пластової преси у Великобританії, в дарунку для О.Е. Гринаша переплатив „Юнака” на 1989 рік.

Усім жертводавцям сердечна подяка від Дирекції та Редакції „Юнака” за датки для Пластового Видавництва. Воно їх так потребує! І тому дуже оцінює кожну пожертву. Дякуємо!...

Замість квітів на могилу

св. п.

ВОЛОДИМИРА ВОЛОШИНА

широкого приятеля пластової молоді, одного із засновників СУМ-у на еміграції, громадського і політичного діяча, який

Хто з Вас подорожує

- літаком ● кораблем ● поїздом ● автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати
безплатно потрібні інформації і поради

в українському подорожному бюроі

МАРКІЯНА КОГУТА

і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto M6H 1N2, Ont.

Telephone: 535-2135 & 535-2136

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є

Ірина і Роман Вжесневські

**THE FUTURE
BAKERY**

735 Queen St. West, Toronto, Ontario

Tel.: EM 8-4235

Читайте і Передплачуйте

Пластові Журнали

„Готуйсь” і „Юнак”

ПЛАСТУНИ і ПЛАСТУНКИ

Складайте Ваші ошадності
у найбільшій і найстарішій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Співка

Централа 295 College St. Toronto, Ont. M5T 1S2
Tel.: 922-1402 & 922-2797

Відділ 3635 Cawthra Road
(біля Української Католицької Церкви)
Tel.: 272-0468

Відділ 2397 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Tel.: 762-6961

Відділ 225 The East Mall, Unite 16,
Etobicoke, Ontario
Tel.: 233-1254

Відділ 247 Adelaide St. S.
London, Ontario
Tel.: 649-1671

Корисні умови для вкладів і позичок. Наше завдання
помагати членам в економічних справах порадами і
фінансово.

Наша справа — служити членам!

FOR COURTEOUS FRIENDLY SERVICE

COMMUNITY TRUST

2271 BLOOR STREET WEST
TORONTO, ONTARIO, M6S 1P1

Ціна \$2.50

ОЛЕНЬ

СОКІЛ

БДЖОЛА

БАРВІНОК

**УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА**

"САМОПОМІЧ"

**І ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ
"САМОПОМІЧ"**

— ВІДДІЛ у ПАССЕЙКУ —

*запрошують Українське Громадянство
вступати в члени.*

Години урядування:

Понеділок	6:00 — 9:00 вечір
Вівторок	6:00 — 9:00 вечір
Середа	9:00 — 1:00 ппол.
Четвер	6:00 — 9:00 вечір
П'ятниця	6:00 — 9:00 вечір
Субота	9:00 — 1:00 ппол.

Щадіть, позичайте та полагоджуйте всі свої
фонансові потреби в своїй рідній Українській
Фінансовій Установі.

Кредитова Кооперативна платить вищі відсотки
від звичайних ощадностей якого-небудь банку
чи шадниці.

А також даємо на дуже догідних умовах
всякого роду позички.

ЗАЙДІТЬ ДО НАС ЧИ ПОТЕЛЕФОНУЙТЕ:

229 Hope Ave. Passaic, N. J. 07055. Tel. 201-473-5965

"... виховання — це надавання дум-
нам і почуванням яногось напрямку", —
наже Олександр Тисовський-Дрот. Пла-
стова преса саме й сприяє виконанню
цього завдання.

Читайте ж і СВОЄЧАСНО передпла-
чуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і нова-
нів та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й
загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал до-
рослого членства Пласту, Пластприяту і
загалу батьнів, які цінавляться вихован-
ням і громадськими справами.

- * Купівля і продаж нерухомостей
- * Оцінка (валюація) нерухомостей
- * Аранжування, купівля і продаж моргеджів
- * Загальна асекурація

CHOLKAN CORPORATION

REALTOR — INSURANCE AGENT

527 Bloor St. W., Toronto, Ont. M5S 1Y5 — Tel.: 532-4404

2336 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1P3 — Tel.: 763-5555

5302 Dundas St. W., Islington, M9B 1B2 — Tel.: 236-2666

INSURANCE

5302 Dundas St., W., Islington, M9B 1B2 — Tel.: 239-7733

Пластун є ощадний...
(4-та точка пластового Закону)
... добре також коли щадить в українській установі
нагоду до того дає: Кредитівка "Самопоміч"
558 Summit Ave., Jersey City, N. J. 07303